Instanţa de fond: Judecătoria Chişinău, sediul Rîşcani, (jud. Igor Barbacaru)
Dosarul nr. 3r-1445/24 (2-23104372-02-3r-18122024)

Republica Moldova
Curtea de Apel Centru
D E C I Z I E

20 martie 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al
Curţii de Apel Centru

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Dașchevici Grigore şi Bostan Angela

A judecat în ordinea art. 243 alin. (2) al Codului Administrativ al RM, fără ședință de judecată, recursul declarat de Dumitru Bologa împotriva încheieri Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 12.11.2024, adoptată la acțiunea în contencios administrativ depusă de Dumitru Bologa împotriva Uniunii Avocaților din R.Moldova, Comisia pentru etică și disciplină, persoană terță Vitalie Ciofu, cu privire la anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului admnistrativ.

Audiind raportul judecătorului Bostan A., în baza materialelor cauzei şi argumentelor recursului, Completul judiciar

c o n s t a t ă :

<u>Obiectul acțiunii, circumstanţele cauzei.</u>

La 19.07.2023, Dumitru Bologa a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Uniunii Avocaților din R.Moldova, Comisia pentru etică și disciplină, persoană terță Vitalie Ciofu, prin care a solicitat:

- anularea Deciziei Nr.1/10/2023 din 15.05.2023 adoptată de către Comisia pentru etică şi disciplină din cadrul Uniunii Avocaţilor din RM asupra petiţiei nr.B790/2023 din 07.04.2023 în privinţa avocatului Ciofu Vitalie;
- constatarea existenţei unui conflict de interese în acţiunile avocatului Ciofu Vitalie în cazul dat;
- obligarea Comisiei pentru etică şi disciplină din cadrul Uniunii Avocaţilor din RM să emită o decizie de sancţionare a avocatului Ciofu Vitalie în limitele stabilite de legislaţia în vigoare.

În motivarea acțiunii a invocat că, la momentul actual în procedura Colegiului Civil, Comercial şi Contencios Adminiatrativ al Curţii Supreme de Justiţie RM se află spre examinare în ordine de recurs cauza civilă nr.2ra-206/23 la acțiunea lui Bologa Dumitru, Lungu Victor, Tatarenco Liudmila ş.a. către Primăria s.Hăsnăşenii Mari, raionul Drochia, intervenient Agenţia Servicii Publice, Serviciul Fiscal de Stat,

privind constatarea faptului. Interesele pîrîtei Primăriei s. Hăsnăşenii Mari, r-ul Drochia, în baza Deciziei Consiliului local sînt reprezentate de către avocatul Ciofu Vitalie (băştinaş din *****. Examinarea recursului (admisibilitatea) este numită pentru data de 27.09.2023.

Drept obiect al litigiului pe cazul dat figurează un bun imobil (fosta brigadă de tractoare a fostei CAP„ 8 Martie„) care în urma privatizării şi lichidării gospodăriei colective a fost transmis la cotă valorică reclamanţilor.

Susțin reclamanții că în perioada mai multor ani bunurile imobile ce constituie cotă valorică a reclamanţilor au fost abuziv ocupate şi exploatate pînă la moment de către locuitorul *****, Ciofu Ion, care este tatăl avocatului Ciofu Vitalie.

Din considerentul, că acţiunile avocatului Vitalie Ciofu vin în contradicţie cu legislaţia în vigoare, în special cu prevederile Legii nr.1260 din 19.07.2002 „Cu privire la avocatură”, la data de 07.04.2023 a înaintat în adresa Comisiei pentru etică şi disciplină din cadrul Uniunii Avocaţilor din RM o plîngere prin care a solicitat efectuarea unui control şi aplicarea unei sancţiuni disciplinare în privinţa avocatului Vitalie Ciofu.

La data de 15.06.2023, Uniunea Avocaţilor din RM a expediat copia deciziei nr. 1/10/2023 15.05.2023 adoptată de către Comisia pentru etică şi disciplină prin care a fost respinsă petiţia înaintată referitor la pretinsele abateri disciplinare din partea avocatului vizat.

Copia deciziei Comisiei pentru etică şi disciplină nr.1/10/2023 din 15.05.2023 a recepţionat-o la domiciliu prin intermediul ÎS„Poşta Moldovei” la data de 19.06.2023.

Drept temei a respingerii plîngerii nr.B790/2023 din 07.04.2023 a servit faptul lipsei cărorva probe ce ar confirma faptul exploatării bunurilor imobile în litigiu de către Ciofu Mihail, tatăl avocatului Ciofu Vitalie.

Consideră Decizia Comisiei pentru etică şi disciplină nr.1/10/2023 din 15.05.2023 ca fiind ilegale şi nefondată, fiind pasibilă de a fi anulată din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art.11 alin.(1) lit.c) şi alin.(3) din Legea nr.1260 din 19.07.2002 „Cu privire la avocatură” profesia de avocat este incopatibilă cu:

- alte activităţi ce lezează demnitatea ori independenţa profesiei de avocat sau bunele moravuri;

- nu se admite acordarea de către avocat a asistenţei juridice de reprezentare a intereselor în instanţele de judecată în alt temei decît în baza contractului de asistenţă juridică înregistrat la cabinetul avocatului sau la biroul asociat de avocaţi. Excepţie fac cazurile de reprezentare a intereselor soţului/soţiei şi ale rudelor pînă la gradul al patrulea inclusiv”.

În circumstanţele date remarcă faptul, că avocatul Ciofu Vitalie în scopul tăinuirii şi nedeclarării veniturilor reprezintă interesele autorităţilor locale a *****, în lipsa căruiva contract de asistenţă juridică, dispunînd numai de procură eliberată de către

primarul localităţii în baza deciziei Consiliului local, avocatul V.Ciofu fiind remunerat financiar neoficial.

După cum a menţionat obiect al litigiului în cauza civilă aflată la momentul actual spre examinare în procedura Curţii Supreme de Justiţie RM constituie bunuri imobile (clădiri) a fostei brigăzi de tractoare transmise la momentul privatizării la cotă valorică reclamanţilor, dar care de facto este exploatată ilegal pe perioada mai multor ani de către Ciofu Ion, tatăl avocatului Ciofu Vitalie.

În circumstanţele date consideră, că avocatul Vitalie Ciofu în cazul dat se află în conflict de interese, ori conform prevederilor art.54 alin.(1) lit.lit.b), d) al Legii nr.1260 din 19.07.2002„Cu privire la avocatură": avocatul este obligat să acorde asistență juridică conform contractului încheiat; avocatul nu este în drept să acorde asistență juridică persoanei dacă există un conflict de interese.

În circumstanţele date, consideră că Comisia pentru etică şi disciplină din cadrul Uniunii Avocaţilor din RM superficial și unilateral a examinat plîngerea nr.B790/2023 din 07.04.2023 adoptînd o decizie ilegală şi nefondată, care urmează să fie anulată cu remiterea spre reexaminare. În drept, își întemeiază acţiunea pe prevederile art.8 Declaraţia Universală a Drepturilor Omului din 10.12.1948, art.20 Constituţia RM, Legea nr.1260 din 19.07.2002 „Cu privire la avocatură" şi prevederile Codului Administrativ RM.

<u>Soluţia procesuală a instanţei de fond ce constituie obiect al recursului.</u>

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîșcani din 12.11.2024, acțiunea de contencios administrativ înaintată de către Dumitru Bologa împotriva Uniunii Avocaților din R.Moldova, Comisia pentru etică și disciplină, persoană terță Vitalie Ciofu, cu privire la anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului admnistrativ, s-a declarat inadmisibilă, în temeiul prevederilor art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, pe motiv că reclamantul nu poate revendica un drept vătămat în sensul art. 17 Cod Administrativ.

<u>Argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsele încălcări.</u>

Invocînd ilegalitatea încheierii instanţei de fond, la 05 decembrie 2024, Dumitru Bologa a înaintat recurs asupra acesteia, apreciind ca fiind ilegal actul judecătoresc contestat.

În susținerea recursului, Dumitru Bologa a reiterat argumentele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată.

Suplimentar a menționat că, Comisia pentru etică şi disciplină din cadrul Uniunii Avocaților RM a adoptat decizia nr.1/10/2023 din 15.05.2023 în baza plîngerii pe care a înaintat-o personal instituției respective, prin care a fost solicitată aplicarea sancțiunilor disciplinare față de avocatul Ciofu Vitalie. Astfel, consideră nefondată concluzia instanței de fond că Bologa Dumitru ca petiționar nu este în drept să revindice restabilirea cărorva drepturi, ori prin decizia nr.1/10/2023 din 15.05.2023 şi încheierea instanței de fond din 12.11.2024 îi este lezat direct un drept şi anume dreptul la un proces efectiv şi echitabil.

Solicită Dumitru Bologa, anularea încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Rîșcani din 12.11.2024 cu remiterea cauzei în instanța de fond.

Verificarea întrunirii condițiilor de admisibilitate a recursului.

În conformitate cu reglementările art. 241 alin. (1), (3) Cod administrativ, încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătoreşti se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit prevederilor art.242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătoreşti se depune motivat la instanţa de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătoreşti, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntîrziat recursul împotriva încheierii judecătoreşti împreună cu dosarul judiciar instanţei competente să soluționeze recursul.

Articolul 236 Cod administrativ, prevede expres că instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special cînd:

a) hotărîrea în fond nu poate fi contestată cu apel;

b) apelul este depus în mod repetat;

c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită;

d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1);

e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2);

f) cererea de apel nu corespunde cerinţelor stabilite la art.233 alin.(1) şi (2) şi art.234 alin.(1) şi apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.

Respectiv, potrivit principiului simetriei juridice, care implică abordarea subsumară a Codului administrativ, criteriile de admisibilitate a apelului, reglementate conform art.236 Cod administrativ sunt aplicabile în cadrul procedurii de contestare cu recurs a încheierilor instanțelor de fond.

Completul judiciar atestă că încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîșcani din 12.11.2024 a fost comunicată reclamantului/recurent la 20.11.2024.

Cererea de recurs a fost depusă la 05.12.2024.

În circumstanțele descrise supra, Completul judiciar concluzionează despre faptul că recursul declarat de Dumitru Bologa a fost depus în interiorul termenul legal. Recursul depus conține motivarea temeiurilor de fapt și de drept pe care recurentul își întemeiază pretențiile.

Totodată se atestă că, Dumitru Bologa a prezentat dovada achitării taxei de timbru în sumă de 200 lei în conformitate cu prevederile art. 2 al Legea taxei de stat, nr. 213 din 31.07.2023.

În condițiile descrise mai sus, în temeiul reglementărilor art. 233; 236; 241 Cod Administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a recursului în cauză, motiv din care acesta urmează a fi judecat în fond.

<u>Aprecierea instanţei de recurs a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil situaţiei litigioase:</u>

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, în coraport cu cadrul legal aplicabil raportului juridic litigios, Colegiul consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele motive.

***Conform art. 192 alin. (1) Cod administrativ**, pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ la curţile de apel şi la Curtea Supremă de Justiţie se instituie complete şi/sau colegii specializate de judecători.*

***Potrivit art. 194 alin. (1) Cod administrativ**, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.*

Potrivit art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ,** examinînd recursul împotriva încheierii judecătoreşti, instanţa adoptă una dintre următoarele decizii: **anulează încheierea şi adoptă o nouă încheiere.

***În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (2) Cod administrativ,** instanţa competentă soluţionează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti fără şedinţă de judecată. Dacă consideră necesar, instanţa competentă poate cita participanţii la proces.*

***Conform art. 243 alin. (3) Cod administrativ,** decizia prin care se soluţionează recursul împotriva încheierii judecătoreşti se motivează în scris.*

Materialele cauzei denotă cu certitudine faptul că, la 07.04.2023, Dumitru Bologa s-a adresat cu o plângere la Uniunea Avocaților din R.Moldova, Comisia pentru etică și disciplină, cu privire la acțiunile avocatului Vitalie Ciofu referitor la presupusele abateri disciplinare în acțiunile avocatului (f.d.6).

Drept rezultat al examinării plângerii formulate, la 15.05.2023 Uniunea Avocaților din Republica Moldova, Comisia pentru etică și disciplină, a emis decizia nr. 1/10/2023, prin care a respins petiția lui Dumitru Bologa referitor la pretinsele abateri disciplinare din partea avocatului vizat, ca fiind neîntemeiate și neprobate, fiind constatată lipsa abaterilor disciplinare în acțiunile avocatului Vitalie Ciofu aferent activității de avocat la examinarea și derularea cazului în speță, (f.d.7-8).

La 19.07.2023, Dumitru Bologa a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Uniunii Avocaților din R.Moldova, Comisia pentru etică și disciplină, persoană terță Vitalie Ciofu, prin care a solicitat:

- anularea Deciziei Nr.1/10/2023 din 15.05.2023 adoptată de către Comisia pentru etică şi disciplină din cadrul Uniunii Avocaţilor din RM asupra petiţiei nr.B790/2023 din 07.04.2023 în privinţa avocatului Ciofu Vitalie;

- constatarea existenţei unui conflict de interese în acţiunile avocatului Ciofu Vitalie în cazul dat;

- obligarea Comisiei pentru etică şi disciplină din cadrul Uniunii Avocaţilor din RM să emită o decizie de sancţionare a avocatului Ciofu Vitalie în limitele stabilite de legislaţia în vigoare.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîșcani din 12.11.2024, acțiunea de contencios administrativ înaintată de către Dumitru Bologa împotriva Uniunii Avocaților din R.Moldova, Comisia pentru etică și disciplină, persoană terță Vitalie Ciofu, cu privire la anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului admnistrativ, s-a declarat inadmisibilă, în temeiul prevederilor art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, pe motiv că reclamantul nu poate revendica un drept vătămat în sensul art. 17 Cod Administrativ.

În condițiile cauzei, Completul judiciar apreciază ca fiind neîntemeiate concluziile și încheierea instanței de fond din 12.11.2024, or, la caz se reține că procedura administrativă a fost inițiată la plângerea depusă de Dumitru Bologa la Uniunea Avocaților din R.Moldova, Comisia pentru etică și disciplină, cu privire la acțiunile avocatului Vitalie Ciofu referitor presupusele abateri disciplinare în acțiunile avocatului (f.d.6). Iar prin decizia nr. 1/10/2023, s-a respins petiția lui Dumitru Bologa.

Astfel se constată că, petiția reclamantului a fost soluționată de către autoritatea publică pîrîtă prin emiterea deciziei nr. 1/10/2023, prin care a respins petiția lui Dumitru Bologa.

În conformitate cu prevederile art. 56 a Legii cu privire la avocatură, nr. 1260-XV din 19.07.2002, (2) Sesizările referitoare la acţiunile avocaţilor, precum şi informaţia cu privire la abaterile disciplinare comise de avocat în timpul exercitării atribuţiilor profesionale, se examinează de către Comisia pentru etică şi disciplină. În cazul existenţei unor temeiuri suficiente, comisia dispune efectuarea unui control. Controlul se efectuează de către membrii comisiei sau se pune în sarcina baroului. (4) În cazul în care se adeveresc unele abateri comise de avocat, preşedintele Comisiei pentru etică şi disciplină prezintă materialele despre avocatul în cauză spre examinare comisiei. (5) Examinarea de către Comisia pentru etică şi disciplină a materialelor ce ţin de abaterile disciplinare constituie o procedură disciplinară. (6) Comisia pentru etică şi disciplină adoptă una din următoarele decizii: a) privind aplicarea sancţiunii disciplinare; b) privind efectuarea unui control suplimentar; c) privind lipsa încălcărilor în acţiunile avocatului; d) privind încetarea procedurii, în cazurile stabilite de prezenta lege. (7) Decizia Comisiei pentru etică şi disciplină se face publică.

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (6) a Legii cu privire la avocatură, nr. 1260-XV din 19.07.2002, ***Hotărârile Comisiei pentru etică şi disciplină şi ale Comisiei de cenzori se contestă în instanţa de contencios administrativ în***

conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără a recurge la procedura prealabilă.

Completul judiciar menționează că, conform art. 1 Cod administrativ, (1) Legislaţia administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la înfăptuirea activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia. (2) Legislaţia administrativă se întemeiază pe normele constituţionale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi şi în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative şi care trebuie să fie în concordanţă cu Constituţia Republicii Moldova. (3) Actele normative subordonate legii se aplică la reglementarea raporturilor administrative doar în cazurile în care sînt emise în temeiul legii şi nu contravin ei.

Conform art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Potrivit art. 10 alin. (1) Cod administrativ, **actul administrativ individual** este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, **cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.**

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 18 Cod administrativ, interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii.

În concordanță cu art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 21 alin. (1) Cod administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative.

Conform art. 39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Potrivir art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Potrivit art. 204 Cod administrativ, părţi în procedura de contencios administrativ pot fi persoanele fizice sau juridice şi autorităţile publice în sensul art.7.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

În continuare art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, prevede că, acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17.

La capitolul dat, instanța de recurs învederează că revendicarea dreptului trebuie să fie dedusă din memoriul cererii de chemare în judecată, în conținutul căreia urmează a fi invocată vătămarea dreptului propriu, or, sintagmele utilizate în textul articolelor 17, 39 și 189 din Codul administrativ de „drept vătămat” și de „încălcarea unui drept al său” se referă la drepturi subiective concrete, fiind excluse drepturile prin ricoșeu, ipotetice, iluzorii sau virtuale, precum și acțiunile populare *actio popularis*. De altfel, circumstanțe ce au fost respectate de către Dumitru Bologa, care a invocat vătămarea dreptului propriu în motivele de fapt și de drept ale cererii de chemare în judecată, constituie în sine un drept subiectiv concret.

În această ordine de idei, Colegiul deduce că prima instanță pripit a conchis că pretențiile formulate de Dumitru Bologa, nu pot fi considerate ca drept subiectiv propriu lezat, prin prisma normelor Codului administrativ, iar drept consecință nu afectează personal reclamantul. Or, actul administrativ contestat în speță, conține reglementări care în opinia reclamantului Dumitru Bologa îl afectează personal conform articolului 10 alin. (1) din Codul administrativ.

La acest capitol, instanța de recurs subliniază că, Dumitru Bologa nefiind de acord cu Decizia Nr.1/10/2023 din 15.05.2023 adoptată de către Comisia pentru etică şi disciplină din cadrul Uniunii Avocaţilor din RM asupra petiţiei sale nr.B790/2023 din 07.04.2023 în privinţa avocatului Ciofu Vitalie, a depus conform prevederilor legale nominalizate supra, prezenta acțiune în contencios administrativ, în care şi-a exprimat dezacordul cu decizia nominalizată.

De altfel, prin cererea de chemare în judecată Dumitru Bologa și-a exprimat dezacordul față de Decizia Nr.1/10/2023 din 15.05.2023 adoptată de către Comisia pentru etică şi disciplină din cadrul Uniunii Avocaţilor din RM asupra petiţiei nr.B790/2023 din 07.04.2023 în privinţa avocatului Ciofu Vitalie, menționînd că acţiunile avocatului Vitalie Ciofu în cadrul examinării cauzei nr.2ra-206/23 vin în contradicţie cu legislaţia în vigoare, în special cu prevederile Legii nr.1260 din 19.07.2002 „Cu privire la avocatură”.

Subsecvent, instanța de recurs notează că deși Decizia Nr.1/10/2023 din 15.05.2023 adoptată de către Comisia pentru etică şi disciplină din cadrul Uniunii Avocaţilor din RM asupra petiţiei nr.B790/2023 din 07.04.2023 în privinţa avocatului Ciofu Vitalie, nu a fost emisă direct în privința lui Dumitru Bologa, aceasta a fost adoptată în baza plîngerii acestuia. Respectiv, Dumitru Bologa, în calitate de persoană care a depus plîngerea, prin cererea de chemare în judecată a invocat nemulțumirea sa referitor la actul administrativ adoptat de către Comisia pentru etică şi disciplină din cadrul Uniunii Avocaţilor din RM asupra plîngerii sale.

Astfel, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Centru reiterează că în sensul art. 11 alin. (1) lit a) din Codul administrativ, actele administrative individuale pot fi acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini **sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.** Iar, în cererea de chemare în judecată Dumitru Bologa a invocat dezacordul său cu respingerea de către Comisia pentru etică şi disciplină din cadrul Uniunii Avocaţilor din RM, a sesizării sale.

Altfel spus, Dumitru Bologa a invocat că plîngerea sa nu a fost satisfacută. Or, în privința avocatului V.Ciofu nu a fost aplicată sancțiunea disciplinară.

Așadar, instanța de recurs relevă că obiect al acțiunii în contestare depuse este verificarea pretinsei încălcari a drepturilor şi intereselor personale ale reclamantului prin prisma solicitărilor inaintate față de Comisia pentru etică şi disciplină din cadrul Uniunii Avocaţilor din RM.

Instanța de recurs remarcă la capitolul dat că, la caz limitarea dreptului de contestare ar echivala cu limitarea dreptului de a verifica legalitatea deciziei autorităţiii disciplinare – lasând-o fără drept de contestație, instituția plângerii devinenind neaplicabilă. Or, actele Comisiei pentru etică urmează să poată fi supuse controlului judiciar pentru a asigura responsabilitatea decizională, fapt epres stipulate prin reglementările art. 42 alin. (6) a Legii cu privire la avocatură, nr. 1260-XV din 19.07.2002, conform cărora ***Hotărârile Comisiei pentru etică şi disciplină şi ale Comisiei de cenzori se contestă în instanţa de contencios administrativ în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără a recurge la procedura prealabilă.***

Or, incontestabilitatea actului administrativ în lipsa unui drept de contestare pentru petiționar conduce la impunitate instituțională – dacă doar Comisia și avocatul vizat ar avea dreptul de a contesta actul administrativ de respingere a plângerii, iar aceștia nu au interes să o facă, rezultatul este că decizia devine de facto imposibil de supus controlului judiciar. Astfel, se creează un vid de control și responsabilitate, ceea ce contravine principiilor statului de drept.

Accesul exclusiv la contestație pentru subiecți lipsiți de interes real (avocatul și comisia) este pur formal și golit de sens practic. Comisia pentru etică și disciplină nu

va contesta propria decizie, iar avocatul vizat, fiind exonerat, nu are interes să o atace. Astfel, singura persoană interesată în contestarea deciziei – petiționarul – este lipsită de acest drept, fapt ce echivalează cu o restrângere arbitrară a accesului la justiție.

Caracterul absolut al deciziei, în lipsa posibilității de a fi contestată, transformă procedura disciplinară într-un mecanism opac și autosuficient – fără control judiciar extern, Comisia devine o instanță cu putere discreționară, ceea ce contravine atât principiilor de transparență și responsabilitate, cât și standardelor internaționale privind procedurile de etică profesională.

Drept urmare, acceptarea ideii instanței de fond că doar părțile vizate direct pot contesta actul administrativ conduce la posibilitatea ca actele de respingere a unor plângeri legitime să rămână definitiv valabile, chiar dacă ar fi vădit eronate, nemotivate sau arbitrare.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că prima instanță greșit a ajuns la concluzia de a declara inadmisibilă, în temeiul articolului 207 alin. (1) și alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ depusă de Dumitru Bologa.

Instanța de recurs subliniază că, Codul administrativ asigură în condiții de maximă accesibilitate un control judecătoresc efectiv asupra activității administrative desfășurate de autoritățile publice ale statului, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinîndu-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept, (art. 3).

Conform art. 23 Cod administrativ, (1) Autoritățile publice şi instanţele de judecată competente acţionează respectînd principiul egalităţii şi nediscriminării. (2) Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să trateze în mod egal persoanele aflate în situaţii similare. Orice diferenţă de tratament trebuie justificată în mod obiectiv. (3) Atît în cadrul procedurii administrative, cît şi în cadrul procedurii de contencios administrativ sau ca rezultat al acestora, nicio persoană nu poate beneficia de privilegii, nu poate fi dezavantajată, lipsită de drepturi sau scutită de obligaţii pe motiv de rasă, origini familiale, sex, limbă, cetăţenie, apartenenţă etnică, religie, convingeri politice sau ideologice, educaţie, situaţie economică, condiţie socială.

Astfel, instanțele judecătorești urmează să asigure garanțiile oferite de dreptul la un proces echitabil, în așa mod încât acestea să nu îngrădească în mod disproporționat accesul liber la justiție, ci, din contra, să contribuie la eficientizarea și lărgirea acestuia.

Prin urmare, în contextul acordării protecției efective dreptului de acces liber la justiție, garantat de art.6 § 1 din Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituţia Republicii Moldova şi art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat şi în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate generează anularea încheierii contestate. Or, menținerea acesteia, în condițiile

enunţate, nu ar constitui decât o îngrădire a posibilității pentru reclamant de a-şi valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, garantate atât de legislația naţională, cât şi de Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, precum şi îngrădirea accesului la justiție.

Din considerentele menţionate, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru concluzionează a admite recursul declarat de Dumitru Bologa şi de a anula încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîșcani din 12.11.2024, cu restituirea cauzei spre judecare în Judecătoria Chişinău, sediul Rîșcani, în același complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit c), alin. (3) Cod administrativ, Completul de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru

D e c i d e:

Recursul declarat de Dumitru Bologa, **se admite.**

Se anulează încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîșcani 12.11.2024, **cu restituirea cauzei spre judecare în Judecătoria Chişinău, sediul Rîșcani, în același complet de judecată.**

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Dașchevici

Grigore

Bostan Angela